

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. august 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Natasja Walbom
Sagsnr.: 2021-0030-6288
Dok.: 2051891

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1321 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1321 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. juli 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Heidi Bank (V).

Nick Hækkerup

/

Iren Mirmojtahedi

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1321 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, såfremt en virksomhed afgiver urigtige oplysninger med det formål at modtage en økonomisk corona-kompensation, hvad er konsekvensen heraf, og afhænger konsekvensen af den ansøgte kompensations størrelse?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Afgivelse af urigtige oplysninger med det formål svigagtigt at modtage kompensation fra corona-hjælpepakker er omfattet af straffelovens § 289 a (svig med offentlige midler), som har en strafferamme på fængsel indtil 1 år og 6 måneder, samt § 289 (særlig groft svig med offentlige midler), som har en strafferamme på fængsel indtil 8 år. Derudover vil der efter omstændighederne f.eks. også kunne foreligge en overtrædelse af straffelovens § 172, jf. § 171, stk. 1 (dokumentfalsk), § 161 (afgivelse af falsk erklæring på tro og love) eller § 163 (urigtig erklæring til det offentlige).

Hvorvidt en overtrædelse af straffelovens § 289 a er af en sådan karakter, at forholdet bør henføres under § 289 beror på en konkret vurdering, herunder særligt på beløbets størrelse. I praksis går grænsen ved ca. 500.000 kr.

2. Det følger af straffelovens § 81 d, stk. 1, at straffen for overtrædelse af en række straffelovsbestemmelser kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Det følger endvidere af straffelovens § 81 d, stk. 2, at såfremt en lovovertrædelse som nævnt i § 81 d, stk. 1, herunder bl.a. straffelovens §§ 289 a eller 289, har fundet sted under sådanne omstændigheder, at der uberettiget er opnået eller søgt opnået lån, kredit, støtte, tilskud eller lignende kompensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien, kan straffen forhøjes således, at den bliver fire gange så høj i forhold til den straf, der ville være fastsat af domstolene for tilsvarende overtrædelser, der ikke har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark. Der vil dog ikke kunne idømmes fængsel på tid over 20 år, jf. straffelovens § 33, stk. 2.

Begrebet ”hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien” dækker efter forarbejderne over de erhvervs- og jobrettede tiltag mv., som regeringen har lanceret med henblik på at afbøde de negative økonomiske konsekvenser af spredningen af covid-19 for danske lønmodtagere, arbejdspladser og virksomheder. Begrebet er dynamisk og omfatter derfor såvel allerede lancerede hjælpepakker, som hjælpepakker, der måtte blive lanceret på et senere tidspunkt, jf. Folketingstidende 2019-2020, tillæg A, L 157 som fremsat, side 9.

3. Af straffelovens § 81 d, stk. 3, fremgår det, at der ved udmåling af tillægsbøde efter straffelovens § 50, stk. 2, i forbindelse med overtrædelser omfattet af § 81 d, stk. 2, skal lægges vægt på den opnåede eller tilsigtede vinding.

Det er i forarbejderne til bestemmelsen forudsat, at der ved alle lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark, hvor en person uberettiget har opnået eller søgt at opnå lån, kredit, støtte, tilskud eller lignende kompensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien og derigennem har opnået eller tilsigtet at opnå en økonomisk vinding for sig selv eller andre, skal udmåles en bøde som tillægsstraf, jf. Folketingstidende 2019-2020, tillæg A, L 157 som fremsat, side 17.

En bøde skal således almindeligvis idømmes som tillægsstraf i alle tilfælde, hvor en fysisk person idømmes en betinget eller ubetinget fængselsstraf. Tillægsbøden skal beregnes med udgangspunkt i den opnåede eller tilsigtede vinding og fastsættes i overensstemmelse med strafskærpelsen i § 81 d, stk. 2.

Har flere personer i fællesskab foretaget de strafbare forhold, skal der udmåles en tillægsbøde til hver af disse personer. Det gælder også i det tilfælde, hvor en medarbejder har foretaget de strafbare forhold på vegne af et selskab.

Forhøjelse af bøden skal ikke modsvares af en mindre fængselsstraf, og idømmelse af en tillægsbøde skal i almindelighed ikke afhænge af den tiltalte persons betalingsevne.

I forarbejderne nævnes til illustration det eksempel, at en økonomidirektør i en virksomhed har opnået en økonomisk vinding på 1 mio. kr. til virksomheden ved uberettiget at opnå støtte fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien. Et sådant tilfælde ville uden § 81 d som udgangspunkt skulle sanktioneres med fængselsstraf og en tillægsbøde på 1 mio. kr. Med § 81 d vil der derimod almindeligvis skulle idømmes en fængselsstraf, der er fire gange så høj, og en tillægsbøde på 4 mio. kr. til økonomidirektøren parallelt med fastsættelse af en bøde og konfiskation af den opnåede vinding hos

virksomheden, jf. Folketingstidende 2019-2020, tillæg A, L 157 som fremsat, side 17.

Fra retspraksis kan f.eks. nævnes Østre Landsrets dom af 26. oktober 2020, hvor en 29-årig direktør og ejer af en virksomhed blev idømt fængsel i 2 år og 3 måneder og en tillægsgbøde på 1.275.000 kr. for svig i forbindelse med ansøgning om lønkompen-sation. Den 29-årige blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 289 a, stk. 1, ved under særdeles skærpende om-stændigheder at have indsendt ansøgning om lønkompen-sation i henhold til lønkompen-sationsordningen til virksomheder i økonomisk krise med henblik på at få udbetalt 427.500 kr., selvom han vidste, at hans virksomhed ikke var berettiget til løn-kompensation. Han blev desuden fundet skyldig i dokument-falsk af særlig grov beskaffenhed efter straffelovens § 171, jf. § 172, stk. 2, ved i forbindelse med ansøgningen om lønkom-pensation at have gjort brug af falske ansættelseskontrakter.

4. Rigsadvokaten kan endelig mere generelt oplyse, at straffen i denne type sager – som det er tilfældet i andre straffesager – beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne strafni-veauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Størrelsen af lånet, kreditten, støtten, tilskuddet eller den lig-nende kompensation, som er opnået eller søgt opnået fra hjæl-pepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epi-demien, vil i den forbindelse have stor betydning.”